

УКРАЇНА
Бібрська міська рада
Львівського району Львівської області
XLVIII сесія VIII скликання
Р І Ш Е Н Н Я

14 листопада 2025 року
м. Бібрка

№ 6378

Про звернення до Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко щодо необхідності реформування системи кошторисних норм у будівельній галузі України та внесення змін до чинного законодавства у сфері будівництва

Відповідно до ст. 25, 26, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи результати Регіонального з'їзду територіальних громад Львівщини 2025, який відбувся 24.10.2025 у місті Львові, та з метою підтримки ініціативи Львівського регіонального відділення Всеукраїнської Асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» щодо необхідності реформування системи кошторисних норм у будівельній галузі України, Бібрська міська рада

ВИРІШИЛА:

- 1.** Визнати важливою необхідність реформування системи кошторисних норм у будівельній галузі України та внесення змін до чинного законодавства у сфері будівництва.
- 2.** Надати дозвіл Бібрському міському голові Гринусу Романові Ярославовичу звернутися від імені Бібрської міської ради до Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко з офіційним зверненням щодо необхідності ініціювання реформи системи кошторисних норм у будівництві та розроблення дорожньої карти переходу від застарілих нормативів до сучасних міжнародних стандартів ринкового ціноутворення (додаток 1).
- 3.** Рекомендувати Всеукраїнській Асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» порушити зазначене питання на засіданні Правління та звернутися до Кабінету Міністрів України з відповідними пропозиціями.
- 4.** Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з економічних питань, фінансів та бюджету.

Бібрський міський голова _____ Роман Гринус

Звернення до Прем'єр-міністра України Юлії СВИРИДЕНКО

Шановна пані Прем'єр-міністр!

Бібрська міська рада Львівського району Львівської області звертається з проханням невідкладно ініціювати реформування системи кошторисних норм у будівельній галузі України та внести відповідні зміни до чинного законодавства у сфері будівництва.

Реформування системи кошторисного ціноутворення є критично важливим для забезпечення ефективного та прозорого використання бюджетних коштів, особливо в умовах повномасштабної відбудови країни. Від актуальності та достовірності кошторисних показників безпосередньо залежить реальна економічна обґрунтованість проєктів, їх фінансова стійкість та можливість залучення державного, міжнародного й донорського фінансування.

Однією з ключових проблем сучасної будівельної галузі є невідповідність чинної системи ціноутворення ринковим умовам. Наразі вартість будівництва визначається не за фактично виконані обсяги робіт (наприклад, кілометр дороги чи квадратний метр підлоги), а за нормативно закріпленими кошторисними показниками вартості праці, матеріалів і ресурсів. Такі підходи є надмірно зарегульованими, не відображають поточних економічних реалій і стримують впровадження сучасних, європейських принципів управління будівельними процесами. Це, своєю чергою, знижує зацікавленість міжнародних партнерів і підрядників у реалізації проєктів на території України.

Окремої уваги потребує питання визначення кошторисної заробітної плати. Вона й досі базується на нормативних показниках, які не враховують фактичного рівня оплати праці у будівельній галузі. Як наслідок, у проєктно-кошторисній документації розмір заробітної плати суттєво нижчий за реальний, що створює фінансовий дисбаланс між замовниками та підрядними організаціями, змушує підрядні організації шукати неформальні шляхи компенсації витрат (на практиці це відображається у необхідності підрядників коригувати як відпускну, так і закупівельну ціни на матеріали) або виконувати роботи зі збитками, що, своєю чергою, негативно впливає на прозорість та стабільність будівельного ринку.

Для прикладу: у 2024 році рівень кошторисної заробітної плати для будівельних робіт становив близько 13 750 грн/міс., тоді як реальна середня зарплата кваліфікованого будівельника - від 22 000 до 45 000 грн/міс. у залежності від регіону. Такий розрив у 2-3 рази призводить до того, що проєкти втрачають економічну збалансованість ще на етапі планування.

Окрім заробітної плати, системною проблемою залишається відставання нормативних розцінок від реальних ринкових показників. Для прикладу, вартість роботи екскаватора одноківшового дизельного згідно з державними нормами становить 458,7 грн/год без ПДВ, тоді як ринкова ціна - приблизно 1200 грн/год. Аналогічна ситуація з іншими видами техніки, будівельних матеріалів і транспортних послуг. Такі розбіжності унеможливають точне планування вартості проєктів і ведуть до ризиків недофінансування робіт.

Також чинна система не враховує надурочних робіт або необхідності скорочення термінів будівництва. Наприклад, якщо об'єкт проєктом передбачено збудувати за 10 місяців, але виникає потреба завершити його за 6, нормативна база не дозволяє передбачити додаткову оплату за інтенсивний режим роботи. Це фактично створює ситуацію, коли прискорене виконання робіт призводить до фінансових втрат підрядників.

Крім технічних і фінансових аспектів, складність і зарегульованість чинних інструкцій створює бар'єри для міжнародної співпраці. Іноземні компанії, які працюють за стандартами FIDIC або Eurocodes, не можуть інтегрувати українські кошториси у свої системи, що знижує привабливість участі у проєктах з відбудови України.

Такі диспропорції створюють ризики зриву проєктів, уповільнюють процеси реконструкції та модернізації інфраструктури, а також ставлять під загрозу доброчесне використання публічних коштів. Органи місцевого самоврядування опиняються у ситуації, коли реальні ринкові ціни на матеріали та оплату праці не можуть бути відображені у кошторисах без формального порушення чинних норм, що породжує системні управлінські ризики і створює напруження у відносинах між замовниками та підрядниками.

З метою усунення вказаних проблем та створення сучасної, прозорої й гнучкої системи кошторисного управління вважаємо за необхідне:

- розробити державну дорожню карту переходу від нормативної до ринково-орієнтованої системи кошторисного ціноутворення;
- запровадити механізм регулярного оновлення кошторисних показників із урахуванням регіональних і галузевих особливостей, інфляційних процесів та динаміки ринку праці;
- адаптувати міжнародні стандарти у сфері визначення вартості будівництва та актування виконаних робіт;
- забезпечити чітке нормативне регулювання визначення кошторисної заробітної плати, яке б відображало реальні умови оплати праці у будівельній галузі.

Просимо розглянути порушене питання на рівні Кабінету Міністрів України та доручити профільним міністерствам невідкладно розробити узгоджений механізм оновлення системи кошторисних норм, який забезпечить прозорість, економічну обґрунтованість і можливість ефективного використання державних і місцевих коштів у процесі відбудови України.

З повагою, Бібрський міський голова Роман Гринус

Секретар Бібрської міської ради _____ Ігор Стах